DE VOMITUUM
DIVERSIS SPECIEBUS
ACCURATIUS DISTINGUENDIS.

THESES

EX

ANATOMIA ET CHIRURGIA

TUM PRACTICA TUM FORENSI,

Die Veneris 18^{a} *menſis Auguſti, anno* 1786, *à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam,*

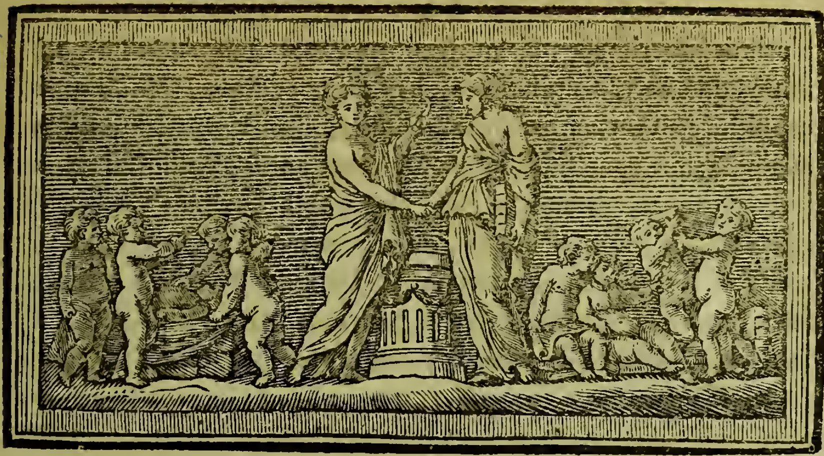
PROPUGNANDÆ.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.
PRO ACTU PUBLICO,
ET
MAGISTERII LAUREA.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cytharcâ.

M. DCC. LXXXVI.

T H E S E S
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

Omnes quæ ad Artem ſalutarem pertinent cognitiones, vinculum habent commune, & neceſſariâ cognatione inter ſe continentur. Seorsùm addiſcendæ, unam quamdam ſcientiam minùs conſtituere videntur, quàm eſſe variarum comprehenſio. Alumnis tradi ſolent à Profeſſoribus, qui altiùs ad intelligentiam partis ſibi concreditæ aſſurgentes, ſingula quæque penitiùs perſcrutantur; ſubindeque quibuſdam gradatim in meliùs mutatis, aliquantùm cuique diſciplinæ, pro ſuâ ſingulari peritiâ, adjiciunt. Sic Chirurgia, *Celſo* teſte, quum ſit Artis ſalutaris pars vetuſtiſſima, magis ab illo parente omnis Medicinæ Hippocrate, quàm à prioribus exculta eſt; deindè increvit, poſteà quàm diducta ab aliis, habere Profeſſores ſuos cœpit.

Aſt ex iis quæ multo labore, aſſiduo ſtudio, variâ exercitatione,

plurimis experimentis disjunctim comparatæ ſunt doctrinæ, ad uſum, quo ægris opitulari, eosque ſervare poſſimus, debent elici cognitiones, ita ut una fiat diſciplina quæ cuique caſui extemporanea affulgeat: hoc opus, hic labor eſt. Omnibus enim ſcientiæ præceptis imbutus limen aditumque Artis noſtræ facilè ſubibit; ſed experientiæ & ſapientiæ opus auxilio, ut penetret & ſcandat. Quanta naſcatur ab experientiâ utilitas, quis non novit? Artem quippe fecit, exemplo monſtrante viam. Sed eam fallacem renuntiavit Hippocrates; & dehinc celeberrimus humaniorum litterarum in Univerſitate Pariſienſi Profeſſor (1), brevem, novam ac facilem ſtudendi methodum, optimæ ſpei adoleſcentibus deſcribens, non veritus eſt *experientiam* vocare *omnis* imperitiæ *magiſtram*, hominibuſque fugiendam, ut artem amplexentur. Effloreſcat itaque ſapientia quæ ſub *judicii* nomine difficilem dixit primus Artis parens. Cui ſententiæ eò libentiùs adſtipulamur, quòd in ſelecto hujus concertationis argumento videre eſt, quâ cautelâ utendum ſit in dijudicandis naturæ phœnomenis, quàm ardua res ſit recta diagnoſis; quàm graves ex ejus neglectu lapſus, ſi in unum non conſentiant ex omnibus ſcientiæ partibus depromendis cognitiones; ſi ſtructura partis, ſedeſque morbi ex Anatomiâ clariùs non innoteſcant; ſi prælucente Phyſiologiâ de actionis læſæ ſpeciali naturâ non conſtet; ſi univoca & pathognomonica morborum ſigna ab æquivocis non diſcernantur. Sit igitur experientiæ æſtimatio penes judicium.

Alterius ſic
Altera poſcat opem res, & conjuret amicè.

Œsophagus, prætergreſſus diaphragma, profundiùs latens, vertebris quaſi annectitur; continuatum ventriculum habet, qui

(1) In libr. cui titulus *Obſtetrix Animorum*. Paris, 1600.

ab hypochondrio ſiniſtro ad dextrum, regionem epigaſtrii occupat; utriculo luſorio vulgò comparatur. Tumet cæco elato fundo, mox ſub diaphragmate contra coſtas & lienem; maximo arcu infernè elongatur; ſupernè minori inciſus, majorem & minorem curvaturam vocant, quæ ſenſim ſenſimque à curvitate decedentes, in conum evadunt, quæ eſt ventriculi extrema pars in hypochondrium dextrum ſub hepate declinans. Faciem alteram abdominis muſculis objicit, vertebris alteram. Dùm verò ingeſtis ampliatur & tumet, ſitum nonnihil mutare videtur. Major enim curvatura inferior, ſenſim elevatur & in anteriora erigitur; arcus ſuperior poſteriora reſpicit, & in dextro hypochondrio ventriculi conus magis in poſteriorem partem devolvitur & inclinatur; atque hæc ſitûs mutatio præcipuè fit propter obicem illius anguli maximè reſiſtentis inter diaphragma & vertebras. Quemadmodùm ab œſophago continuatur ventriculus, ita & ipſe in inteſtina elongatur: duo ergò habet orificia, alterum ſuperius & ſiniſtrum, cardiam vocant; alterum inferius & dextrum, pylorum ſeu janitorem. Si inflato ventriculo linea ducitur à vertice tumente in hypochondrio ſiniſtro ad dextram partem, hæc duo orificia neque in eâdem altitudine, neque in eâdem lineâ eſſe videbuntur. Cardia etſi non admodùm anterior ſit, non eſt tamen adeò poſterior ac pylorus, qui ob productum in poſteriora ventriculi conum, penè totus ab eodem recondi obſervatur.

Quatuor tunicis conflatur ventriculus: exteriorem membranam à peritonæo mutuatur: hanc à ſequenti ſeparat, ſeu potiùs utramque connectit Ruiſchiana celluloſa, in quâ ſedent magni vaſorum rami. Quæ tunica priori ſubſternitur, muſculoſa, valentioribus fibris componitur: harum ordinationem, variaque ſuperpoſita ſegmenta ſeu ſtrata ſemet decuſſantia deſcripſit

D. Helvetius 1), jam luculenter à *Fallopio* obſervata. Fibrarum aliquæ ab œſophago ad pylorum excurrunt; aliæ ſiniſtrorſùm ventriculi ſaccum cæcum verſùs deſcendunt, & huic circulos dant concentricos: fibrarum tàm providè coordinatarum contractione moderatâ cibi ſubiguntur, ſenſimque ad inteſtina expelluntur. Fibræ muſculares ad pylorum arctiùs conjunctæ, ventriculi extremam partem coarctant, eamque craſſiorem & validiorem efficiunt. Hominibus edacibus, ventriculum maximè craſſum & lacertoſum Natura largita eſt; hinc ægriùs inediam ſuſtinent, ventrisque vacui furorem experiuntur. Tertia tunica quæ nervoſæ nomine inſignitur, ope contextûs celluloſi laxioris cum ſuprà dictâ cohæret; in eâque vaſa quæ muſculoſam tunicam perforant, à majoribus truncis veniunt, & in anguloſum rete dividuntur. Tunicæ autem nerveæ quæ alba, firma, craſſa eſt, nervisque ſtipata, plicas ſenſiles ſequuntur, vacuo ventriculo, vaſa. Glandulis humorem mucoſum ſecernentibus inſtructa eſt hæc-ce membrana, quam ſequitur, & cui adhæret villoſa tunica, mollis, rugis amplis complicata & innumeris foraminibus pertuſa, quæ glandularum muciferarum ductus excretorios ſuſtentant, & arteriarum fines, è quibus limpidus humor, ſalivæ ſimilis, diſtillat, chylo diluendo accommodatus; liquor gaſtricus dicitur: humor verò mucoſus villoſam inungit membranam, eamque ab acriorum impreſſione utcumque defendit. Ad finem pylori ruga eſt inſignior ſeu valvula, ſpeciem referens annuli tumentis, lubrici & in duodenum inclinati.

Ventriculi vaſa. Vaſorum ſanguiferorum in ventriculo communis mater cæliaca, quæ pyloricam, gaſtricam utramque, gaſtro-epiploïcas,

---

(1) Mém. de l'Acad. des Sciences, 1719.

aliasque haud paucas arterias ex coronario, gaſtrico & ſplenico ramo in omne ventriculi latus diſtribuit: à lienalibus ramis proficiſcuntur ſurculi, qui brevia vaſa vocantur; ſicque plures ſunt vaſorum trunci, ut dùm premitur ventriculus, non adeò facilè ſanguinis adfluxus poſſit intercipi. Venarum rami arterioſis ſocii incedunt, & per ipſos in venam-portarum ſanguis regreditur. Nervis multis & inſignibus, quos octavum par generat, eximiè ſenſilis eſt ventriculus, eò ut acria quæ lingua non diſcernit, ſtomachum ſubvertant. Vaſa itemque inſigniora lymphatica deſuper ventriculum videri queunt, quæ per utraſque ventriculi curvaturas præcipuè incedunt, glandulas ibidem poſitas prætereuntia, utroque omento ſuffulta, ut ad ductum thoracicum, vel ad hepatis fiſſuras, ibidem cum aliis lymphaticis conjuncta terminentur.

Alimentorum digeſtio.

In ventriculum cibi demittuntur ibique macerantur, foventurque calore qui vias parat ſubituro humori gaſtrico. Præjudicatâ opinione invaluerat ſyſtema admittens ingeſtorum triturationem pro ſolâ digeſtionis cauſâ; & ſicut in mortario ex amygdalis per tritum mechanicum fiunt emulſiones, eodem modo chylus ex alimentis exprimi dicebatur. Huic erroneæ opinioni favebant Doctores famâ, ineunte hoc-ce ſæculo, inſignes, ut patet ex eorum approbationibus libro Collegæ cætera meritiſſimi *Hecquet* inſcriptis, cui titulus *de la digeſtion* (1): ſed cuilibet attendenti facilè patebit digeſtionem abſque fermentatione fieri non poſſe. Argumento ſit multiplex & diverſa ſeries alimentorùm, uno eodemque paſtu, in apparato opiparè convivio aſſumptorum. In primâ quidem cœnâ, jure maceratæ oryſæ, vel panis offæ, olera cruda, ut cardui ſativi, rapæ, ficus, pepones, butyrum; quadrupedum, avium, piſcium carnes vel elixæ, vel aſſatæ, diverſimodè

(1) Paris, 1712.

conditæ, varia cupedia gulæ irritamenta. In alterâ, carnes inaſſatæ, acetaria, & quæ vocant medii convivii fercula (*entremets*); dein in ultimâ cœnâ, fructibus oneratur menſa tùm coctis, tùm crudis, lactentibus, ſaccharatis. Inter ea pro potu adſunt vina ſapore & viribus diverſa; & in epuli fine, ſpirituoſa nonnunquam Liberi bellaria, antè & poſt calidum Arabicæ fabæ infuſum. Quomodò ex tam heterogeneis intermiſtis, poſſet, ſpatio paucarum horarum, fieri liquor homogeneus, ſuccus alibilis, niſi priùs reſolverentur ingeſtorum partes integrantes, ut ex mixtione elementorum nova reſurgat homogenea compages? Quod ex ratione conjicere licet, non ambiguæ fidei comprobarunt experimenta Clar. *Macbride*, Dublinenſis Chirurgi (1). Aer elementaris fixus, qui gluten eſt partium ſolidarum, emergit ex intimis, & elementa ingeſtorum relinquit abſque vinculo; quod manifeſtâ fermentatione peragitur. Ex hâc aeris fixi liberatione fiunt flatulentæ ventriculi in quibuſdam diſtenſiones, ructusque varii, qui pro diverſis quibus inquinantur halitibus, acidi, amari, nidoroſi, fœtidi. Fermentatione, cibi quandoquecorrumpuntur in nauſeoſum liquamen, aceſcens ſæpè, ad putreſcentiam aliquandò vergens, vel rancеſcens, pro variis ingeſtorum qualitatibus; nulla tamen fit in ventriculo perfecta putrefactio, à quâ omninò alienus eſt naturæ finis. Condimenta varia, ut ſal, acetum, piper, acria aromata, alliata, putreſcentiam carnium corrigunt; hæc enim omnia, luxuriantis delicatorum gulæ cauſâ aut condituræ, alimentis addita, non nutriunt, cùm & gelatinoſâ lymphâ deſtituantur & farinoſo alibili.

Irritatæ à flatu, pondere, fibræ ventriculi carneæ vehemen-

(1) *Eſſais d'expériences ſur la fermentation des mélanges alimentaires.* Opus aureum, ex anglico idiomate in gallicum. Paris, 1766.

tiùs conſtringuntur; circulares cavitatem anguſtant, cibum cum liquidis interterunt, & quaſi inter manus oppoſitas premunt, eumque ad pylorum ſenſim promovent. Sed cùm ad perfectum digeſtionis opus mora requiratur, nimis properato ciborum egreſſui obſtat, non modò pylori valvula, ſed & ipſius ventriculi motus, qui cibos & ſurſùm perindè repellit, & urget ad inferiora. In hiſ-ce motibus nihil eſſe tritui ſimile contendunt nonnulli, ex eo quòd ne baccas quidem aut molliſſimos vermes conterat Ventriculus: huic nihilò-ſeciùs multùm ineſt roboris, quippè cùm fibræ multò magis quàm unâ tertiâ fiant breviores.

Nulla eſt in Ventriculum actio Septi tranſverſi & Muſculorum Abdominis.

Potentiorem vi periſtalticâ ventriculi aſſerunt eam, quam ſeptum tranſverſum & abdominis muſculi exercere putant: quæ opinio rationi, perſpectèque cognitæ partium diſpoſitioni adverſatur; nihil enim prodeſt actio ſepti tranſverſi & muſculorum abdominis, licèt aliàs aliquid auxilii præſtitura, ſi fibræ ventriculi quâcumque de cauſâ ſint imbecilles, languidæ, & immediatâ actione in cibos deſtituantur. Actioni veſicæ in expellendâ urinâ dicuntur etiam opitulari muſculi abdominis & ſeptum tranſverſum, actione compreſſoriâ quâ funguntur. Sed quid horum niſus in caſu paralyſis veſicæ? Ventriculus, ſtructuræ vel actionis ratione, veſicæ urinariæ æquiparabilis eſt; uterque enim muſculus eſt cavus, ſenſu donatus, irritabilis, paſſivè extenſilis, agens in contenta. Si ultrà limites veſica diſtendatur, perit ejus actio, lotium retinetur, irritâ muſculorum actione, qui urinæ excretionem promovere dicuntur. Nùm & idem accidit Ventriculo? Helluones, palati mancipia, & *quorum Deus venter eſt, & gloria in confuſione ipſorum.* (1) Ventriculum quaſi ſarcinariam

(1) Div. Pauli Epiſt. ad Philippenſes, cap. 3. Vid. Frid. *Fornerus* de Temulentiâ & Ebrietate, lib. 1. cap. 37. quòd temulentia ſit quædam quaſi idololatria. Ingloſtad. 1603

manticam habent, cruditatibus continuò laborant, affectibusque à Ventriculi laxitate & atoniâ oriundis; quibus averruncandis plerùmque ſufficeret vita ſobria; gulæ enim temperando, fibrarum ventriculi tonus reſtitui poteſt: aſſiduis è contrà crapulis & ingurgitationibus omnimoda morborum incumbit cohors; tot ciborum gemens ventriculus ruit ſub onere; & libidinoſæ voluptati gulæ ſervientium finis interitus (1): læta autem ſenectus, & mors, ut aiunt, ſine morbo, temperantiæ præmium eſt indubitatum.

Quomodò fiat vomitus.

Actione ventriculi moderatâ ſubigi cibos & ad inteſtina ſenſim expelli compertum eſt: actione autem validiori & convulſivâ, ingeſtorum per os fieri ejectionem, quam *vomitum* vocant, ſtatuimus; acciditque cùm gravis ſtimulus irritando, vellicando vel erodendo, afficit ventriculum, organum quàm maximè irritabile. Hæc ſententia antiquitate nititur, & plurimorum ſuffragiis Anatomiæ laude inſignium, inter quos *Wiuſſenium*, *Littrium*, & illuſtr. *Hallerum*, honoris cauſâ nominare juvat. Quanta ſit ventriculi contractilitas patet inſpectione anatomicâ eorum qui longam inediam paſſi ſunt: *Higmorus* & *Santorinus* ventriculos in hoc caſu ità contractos & corrugatos viderunt, ut pro inteſtinis haberi potuiſſent. Quidam ex Neotericis omne vomendi opus fortiori diaphragmatis & muſculorum abdominis actioni tribuerunt, vim quâ pollet ventriculus, ei perperàm denegantes. Hujuſce commenti patronus D. Chirac (2), & hanc erroneam opinionem experientiâ fallaci in cane vivo inſtitutâ, confirmare conatus eſt. Non mirum ſi magna

(1) Paul. ibid.

(2) Mém. de l'Acad. des Sciences, 1700.

fuerit

fuerit in hoc animali muſculorum abdominalium actio poſt inflictum vulnus & emeticum exhibitum. Doctè refutatur hoc experimentum à clariſ. *Morgenbeſſero* (1) : vomitum autem non mediante diaphragmatis contractione, fieri exindè conſtat, quòd ingeſta per os ejici nequeant, niſi tempore expirationis, quo diaphragma in thoracem redux, vel à ventriculo recedens, quieſcit; & dùm inſpirando, vires in ventriculum exercet diaphragma, cibi deorſùm propelluntur, non ſurſùm; ſiquidem tunc conſtringitur orificium ventriculi ſuperius, ab agentis ſepti tranſverſi muſculis inferioribus. Experientiâ quotidianâ comprobatur in expellendis fæcibus induratis, fortiter, actione ſimultaneâ, ſeptum tranſverſum, abdominiſque muſculos ſeſe contrahere abſque vomitu. Horum verò contractionem aliquid adjumenti vix conferre in vomitu crediderimus, cum fruſtrato eorum niſu Ventriculus contrahatur; & licèt ii maximâ contractione partes in abdomine contentas premant, nonniſi compreſſione laterali agunt; & ingeſta, ſuperiora versùs, potiùs quàm ad inferiora, hâc propulſione compelli non poſſe, ſat ſuperque cuilibet attendenti patebit. Prætereà conſtat eos qui faciliùs vomunt, nec diaphragmatis, nec abdominalium muſculorum percipere niſum; & pueros lactantes à majori lactis ingeſti copiâ ſeſe exonerare, ſolâ contractione fibrarum ventriculi muſcularium.

Ab unâ eâdemque cauſâ diverſos effectus, & à diverſis cauſis, haud diſpares effectus produci poſſe, tritum, & iis ipſis qui primum Phyſices limen ſalutavêre, dudùm cognitum. Cùm autem

---

(1) Diſput. de vomitu. Lipſ. 1738.

omnis ſcientia ſit rerum cognitio per cauſas, ſignorumque diſtinctio ardua ſit res & difficilis judicii, conſtat hanc eſſe artis medendi principium & fontem, & ex accuratiori diagnoſi cujuſcumque medelæ naſci methodicam rationem. Quæ de vomituum dijudicandis diverſis ſpeciebus, ut propoſito noſtro faciamus ſatis, notanda veniunt, minimè controverſam hâc de re veritatem illuſtrabunr.

Variæ vomituum cauſæ.

Cauſis & indole omninò diverſorum morborum vomitus eſt ſignum & ſymptoma; ut potè ab ipſomet ventriculo vulnerato, inflammato, vel quocumque modo præter naturam affecto; ex quibus fit magis quàm par eſt, irritabilis; à membranarum ſcirrhoſâ craſſitie, à tumore invium cibi & potûs iter adducente; à vicinarum partium tumoribus; ab ipſius Ventriculi ſitu mutato; vel ſympathicè à læſis viſceribus quibuscum Ventriculus conſentit, ut videre eſt in læſionibus capitis, in nephritide, in urinarum ſecretione impeditâ, &c. Vomitum itemque adjunctum habent iliaca paſſio, herniæ incarceratæ, quibus morbis ſalutarem nec conſilio nec manu ferre opem quis poſſet, ſi cauſas & effectus non diſtinxerit, conſideratis priùs verâ morbi ſede, actione læſâ, excretorum vitio, diverſis tempore & modo quibus per os ingeſta rejiciuntur.

Herniæ Ventriculi.

Exteriùs in abdomine tumorem fieri à Ventriculi portione intrà partes continentes relaxatas concluſâ, obſervationes quàm plurimæ teſtantur. Propè lineam albam in latere ſiniſtro, ſub ſpuriarum coſtarum cartilaginibus exoritur tumor; poſt cibum aſſumptum increſcit, in jejunio contrà minuitur, (niſi tunicæ ventriculi multùm laxatæ, vel cum ſinu peritonæi coaluerint), & in ſupino ægri poſitu prorsùs evaneſcit: à colo flatibus diſtento sursùm in ſaccum herniæ pelli poteſt Ventriculus, qui incarceratione dolet, vomitumque movet, à quo incommoda

potiùs creſcere quàm imminui obſervavimus. Herniam Ventriculi commemoravit *Fabr. Hildanus*; & quas publici juris fecit hujuſ-ce morbi obſervationes *M. de Garengeot*, eas notis, animadverſionibus & novis exemplis illuſtravit Celeberr. *Gunzius*, Profeſſ. Lipſ. in libro quem ſcripſit de herniis, ann. 1744. Recentioribus obſervationibus locupletiorem hanc utilem & magni momenti materiam effecit Candidati Parens meritiſſimus, in Commentariis Regiæ Academiæ Pariſienſis, tom. IV. p. 188.

Arti perficiendæ maximè conducet, ſi numeroſiores contingant obſervationes de morbis qui vel omninò practicos prætererierunt, vel illis antè oculos minùs intentos obverſati ſunt. Timendum nè incautos illudat error, vomitum cum *merycismo* confundens. Merycismi, ſeu ruminationis in homine primus memorator, inter Artis Proceres ſpectatiſſimus Profeſſor Fabr. ab *Aquapendente*, ad calcem diſſertationis de varietate Ventriculorum (1); duoque adducit hujuſ-ce affectûs exempla. Nobilis Patavinus, ab aſſumpto cibo circiter poſt horam plus minusve, cogebatur cibum in os attrahere & rursùs mandere; & quidem ab inſigni delectatione. Obiit, & aperto cadavere, inventus ventriculus eſt inſignis magnitudinis & in internâ ſuperficie valdè aſper. Alter, qui ſimiliter ruminaſſe dicitur, fuit Monachus, qui marcore obiit, propterea quòd tantâ aviditate cibus regerebatur in os, ut Ventriculus, & conſequenter jecur, fame & cibi indigentiâ quaſi perpetuò laboraret. *Hæc ex Auctore citato*. Quis conjecturâ aberrare probaret aſſerentem, ignotam Ventriculi herniam fuiſſe mortis cauſam in hoc Monacho inediâ extincto? Nulla eſt poſterioris exempli cum priore paritas, ſiquidem Nobilis perfectiorem ciborum

(1) In Operib. Anatom. & Phyſiolog.

coctionem à ruminatione ſibi parabat, valetudineque proſperâ utebatur.

Inaugurali diſputationi anſam in Academiâ Baſilienſi, ad diem 12 Septembris 1625, dederunt allata ex Fab. ab *Aquapendente* ruminationis exempla, quibus tertium adjecit diſſertationis Auctor *Johannes Burgower*, ad ſe non ità pridem litteris præſcriptum à Celeberr. *Fabric. Hildano.* Civis Lauſanenſis, ſingularis apud ſuos auctoritatis, jugiter laterali dentium mandibulæque inferioris agitatione, ruminantium animalium mores manifeſtè exprimebat; cætera robuſtus, ſeptuageſimum ætatis annum attigerat. Cùm autem de eo non conſtet utrùm cibus in iſtâ maxillæ motitatione (quæ nobis mala conſuetudo, vulgò *tic*, videtur) in os reverſus fuerit, hoc tertium exemplum infirma ſit rei probandæ ratio. Et hæc fuit Gregorii *Horſtii* ſententia, de vanâ *Burgoweri* lucubratione, qui, definitâ ruminatione in homine per involuntarium cibi regreſſum à Ventriculo non elaborati, in os, cum maſticandi voluptate; hujus affectûs tanquàm morboſi inquirit in cauſas & differentias; ſigna proponit diagnoſtica & prognoſtica; ſtatuitque quibus modis hoc vitium emendari, vel etiam eradicari poſſit; eosque, ut ordinaria Medicinæ præſidia, delibat ex triplici illo fonte, diætâ, Pharmaciâ, Chirurgiâ.

Hanc animi evagationem miratus eſt *Horſtius*, & ſollicitudinem auctoris nimiam improbat circà ruminationem humanam; nimirùm quòd ſi quibuſdam hominibus ex ſingulari idioſyncraſiâ ruminatio convenire queat, fruſtrà tam indicationes curativæ, quàm earumdem indicata ſeu remedia quærerentur. « *Hi* » ſanè reſpectu aliorum hominum aliquid præter naturam pati » videntur; at ſuî ratione, ſingularis adeſt individualisque pro» prietas, cujus correctionem Medicus fruſtrà tentabit, quatenùs

» ipſis naturalis potiùs, adeoque ſuî conſervationem quàm abla-
» tionem indicabit. » Doctiſſima ſanè & rationalis cenſura!

Accurata itaque rei conſideratio veniat, ut videatur nùm aliquid morboſi interſit dùm fit cibi regeſtio in os. Medic. Schaphuſianus, Joh. Conradus *Peyer*, qui pluſculas animalium ſectiuras manibus adornavit, cùm Sereniſſimo Delphino Ludovici Magni Filio Anatomia commonſtraretur, librum uberiori eruditione conſpicuum, anno 1685, edidit de ruminantibus & ruminatione, cui titulus *Merycologia*, ex quo unum aut alterum liceat pauciſſimis verbis referre ruminationis humanæ exemplum.

Salmuthus, Archiater Anhaltinus, ſcriptis mandavit de quodam condiſcipulo, qui poſt horæ quadrantem à cœnâ, regerebat cibum ingeſtum, atque exactiùs comminuebat; voraciſſimus erat: hinc avidè cibum ferè integrum vixque præmanſum deglutiebat; & poſt ad rumen, more pecudum, revocabat, atque ruminatum ventriculo commodiùs concoquendum reddebat.

Ex B. *Windthierii* relatione narrat J. Faber *Lynceus* fuiſſe in Germaniâ virum quemdam, natione Suevum, qui cùm tam cœnæ quàm prandio cæteris lætus conviva aſſediſſet, remotis epulis, poſt mediam horam à conſeſſu, in angulum cœnaculi ſe ſolum compoſuiſſe, & ingeſtum quàm citiſſimè potuit cibum deruminaſſe Ex iteratâ illâ cibi tractatione voluptatem capiebat; mel videri ſibi merum lingere dicebat, & dulci ſuavitate ſe perfundi.

Narrationi Cl. *Velſchii* ſuperſedebimus. Eduardus *Damies*, civis Londinenſis, natione Wallus, cibum quotidiè unâ aut alterâ horâ poſtquàm aſſumpſiſſet, ruminabat; nam abſque ullo ingrato ſapore, ordine ad os ipſi remeabat, probèque comminutus denuò deglutiebatur, novo ſubindè fruſto poſt primum depulſum aſcendente. Quòd ſi pinguedine quidpiam moleſti ſtomachum of-

ſemleret, ſecundâ hâc manducatione expuebat. Vir erat quinquagenarius, bonæ admodùm valetudinis.

Nùm his exemplis conſociari poteſt obſervatio jam allata Monachi, qui, narrante Fabr. ab *Aquapendente*, marcore, ob nutrimenti defectum diſtabeſcens, interiit? Inter ruminantes homines nequaquàm annumerandus; ſed in eo morboſa erat quæcumque diſpoſitio. Etenim, ut ipſe fatetur Clar. Merycologiæ Scriptor, in rectâ ruminatione cibus non modò in os refunditur, ſed etiam remanſus iterùm deglutitur, ut poſteà è Ventriculo per inteſtina tranſiens, famem ſaturet. Quinimò, edulium omne ad nutriendum tantò utilius aptiusque communi omnium ſententiâ perhibetur, quantò fuerit dentium officio penitiùs ſubactum & comminutum. Indè manifeſtò liquet ruminatum cibum reficiendo corpori acceptiorem fore, præcipitanter devorato aut obiter duntaxat præmanſo, niſi latens ægritudo impediat vel pervertat in cibo alendi efficaciam.

Ut ut res ſint de ruminatione humanâ, cui fidei incrementa novæ nòn præſtat Clariſſ. *Morgagni* (1), de curandâ herniâ Ventriculi quædam dicenda nobis ſuperſunt. Eæ ſunt, in genere, indicationes curativæ quæ cæterarum herniarum curationi conducunt. Prima quidem, ſalutiferæ manûs admotione in ſuam ſedem pars emota reducatur: altera, ut in eâ retineatur; huicque vincturâ diligenter partibus accommodatâ ſatisfit. Curationi perficiendæ multùm proderunt parcus & tenuis victus, laudatus ſitus, ſupina ſcilicet ægri poſitio & quies. Victûs rationis uti-

(1) De ſedib. morbor. per Anatom. indagat. Epiſt. Anatomico-medicâ. XXIX. No. 3. 4.

litas probatur ex eo quòd Ventriculo tanta vis inſit ſeſe contrahendi, ut poſt jejunium aliquot dierum, ad inteſtini ferè anguſtiam ſeſe contraxiſſe viſus fuerit. Potum autem leniter aromaticum parcè & iteratò aſſumant ægri; ſitque frigidus: ab hoc enim quantùm ad Ventriculi robur reſtituendum ſperari poteſt, tantùm metui à calido copioſoque aquæ potu in Ventriculi debilitate, oportet.

In ſympathicis vomitibus, eorum quæque ſpecies dignoſcitur à doloris ſede & naturâ, per inveſtigationem ſymptomatum morbum eſſentialem deſignantium: quælibet enim pars laborans, peculiaribus ſignis prodit ſui affectûs indicium, ab actione læſâ cognoſcibilis. In diverſis herniarum incarceratarum ſpeciebus, vomitûs indoles patefiet non ſolùm à qualitate eorum quæ per os ejiciuntur, obſtructo & impedito alimentorum ad vias inferiores tranſitu, ſed à morbi ſede, ubi incipiunt & quò pertingunt tormina, moleſtusque inter vomendum doloris ſenſus. Sed perardua, & admodùm difficilis de vomitu, in accuſatione veneni, Judicibus facienda renuntiatio: quod eſt noſtræ diſſertationis ſumma.

Certo certiùs de corpore delicti conſtare debet ex inſpectione, & *quidem peritiori* cadaveris inſpectione legali. Quædam enim notæ non bonos, ſed imperitos decipiunt, nec crimen Artis, ſi quod Profeſſoris eſt: aurea *Celſi* verba. Sed Artem haud inculpatam voluit anno 1743, coram Supremâ Pariſienſi Curiâ, rutilans tùm Fori lumen, ut pejor non videretur, quæ in ejus patrocinium venerat controverſia. Vir ſanus, derepentè ſymptomata paſſus atrocia, opem Medicorum petit, inter quos Celeb. *Aſtruc*, de veneno epoto judicantes; & hæc fuit, aperto cada-

vere, Medicorum & Chirurgorum Regis Conſiliariorum in Caſtelleto ſententia, cui adverſatus eſt Clariſſimus *Cochin* (1) inquiens :

« C'eſt encore un problême fort incertain, de ſavoir ſi le ſieur D... a avalé du poiſon. Il eſt vrai que les Médecins & les Chirurgiens l'ont penſé ainſi; mais ils ne déſavoueront pas eux-mêmes que leur Art ne roulant que ſur des conjectures, ils ont pu facilement ſe tromper, & que les obſervations qu'ils ont faites ſur l'état du cadavre, ne puiſſent procéder de cauſes toutes différentes. Les opérations de la Nature ſont marquées quelquefois à un caractère de ſingularité & de bizarrerie qui trompe les plus grands connoiſſeurs; & quand il s'agit de juger des cauſes qui les produiſent, les conjectures les plus vraiſemblables ne ſont ſouvent que des illuſions. »

« Quand on trouve un corps mort percé de coups, alors on ne peut pas douter qu'il n'ait été aſſaſſiné: il en eſt de même des autres crimes qui roulent ſur des objets ſenſibles. Mais, qu'on ouvre un corps mort, qu'on le trouve ulcéré, gangrené, qu'on y trouve des excoriations, des taches noires, le velouté détruit, & autres accidens décrits dans le rapport des Chirurgiens du Châtelet; qui eſt-ce qui peut décider affirmativement ſi cela ne procède point de la corruption du ſang, de l'altération de toute la machine, cauſée par de grandes fatigues, par la continuité des douleurs aiguës que le malade a reſſenties, peut-être par une fièvre interne & maligne; en un mot, par mille autres accidens, ſans que le poiſon y ait aucune part? »

---

(1) Œuvres de feu M. Cochin, tom. V., queſtion de poiſon.

Ulciſcendæ

Ulciſcendæ Artis injuriæ ſufficeret præceptorum & monitorum expoſitio, circà præſcriptas accuratiores rerum indagationes. Unum audiamus Profeſſorem Lipſienſem in Anthropologiâ forenſi, Cl. *Hebenſtreit*, omnibus conſentaneum.

« Si qua mors ſani hominis, inter ſymptomata haud conſueta, conſecuta eſt, & nulli morbo cognito effectus ille ſubitaneus tribui confidenter poteſt, intereſt Juſtitiæ, ut in mortis cauſam inquiratur. Ipſum funus ejuſmodi hominis, quem veneno extinctum fuiſſe ſuſpicio eſt, ſingularem ſiſtit faciem. Putredo ſtatim à morte abdomen in tumorem extollit, cuticula ubique ſeparatur; cutis, &, ſi vir eſt, ſcrotum livent atque nigricant; facies ità tumet atque livet, ut humana illi forma deſit. Os cruentum eſt, dentes vacillant, ſaliva cruenta eſt, gingivæ & tonſillæ tument ac fœtent, capilli defluunt, totum cadaver in putridiſſimam ſolvitur fracedinem. Diſſecto abdomine, Ventriculus flatibus valdè intumeſcit, lividis conſperſus eſt maculis, inteſtina tenuia omnia rubent, livent atque flatibus diſtenduntur. Aliquandò Ventriculus aliquâ parte perforatus eſt, ſuumque liquamen, cum potulentis, copioſè propter ſummam ſitim ingeſtis, in cavum abdominis effudit. Sed phœnomena iſta ſufficientia haud ſunt, *niſi venenum ipſum invenitur.* Licèt enim hæc ità ſint, quò ſubitanea putredo, poſt celerem inter atrociora ſymptomata mortem, ſuſpicionem veneni inducere poſſit; eò tamen uſque, ex ejus modi mutationibus in cadavere viſis, veritas intoxicationis haud eluceſcit, quò proceſſus aliquis criminalis illis ſuperſtrui valeat. Poſſunt ſanè in ipſis hominibus, ex malo humorum habitu, quam cachexiam vocant, ſubitò naſci venena: perſæpè febris, ſubitò lethifera, ab aliquo pathemate, maximè ab irâ, accenditur.... Proindè cauta veneni accepti debet eſſe accuſatio, ne ſeveriùs animad-

vertatur in eos qui malâ fortunâ, in ſuſpicionem ſæpè valdè probabilem adducti fuerunt.

Jam *Michael Alberti*, Profeſſor Halæ-Magdeburgicus, Auctor commentationis in Conſtitutionem Criminalem Carolinam medicæ, dixerat ſigna generalia & ſpecialia veneficium denotantia, benè conferenda eſſe & providè applicanda; proindèque circumſtantias antecedentes, concomitantes & conſequentes, curatiori ſtudio eſſe conciliandas: precox enim corporis ſphacelus æquè facilè à morboſâ malignitate ac à veneno propinato provenire poteſt & ſolet (1).

In omnes corporis partes inquirendum nùm ſit certa mortis cauſa à veneno aliena. *Gerbezius*, Phyſicus & Medicus ordinarius Labacenſis in Carniolâ, (2) refert ſe anno 1701 fuiſſe vocatum ad apertionem cadaveris mercatoris, (verbis utimur Auctoris) ob malam cum formoſâ uxore correſpondentiam ex ſuſpicione aſſumpti veneni, defuncti. Decubuerat ille verò jam à 14 diebus, de nauſeâ, *vomitu* & ventris corroſionibus conqueſtus. Et vidimus, quòd præciſo lege Artis abdomine, præter ſtrepitoſos & fœtidiſſimos flatus, ingens alvinarum fæcum copia prorumperet. Undè ſuſpicabamur ex incautâ præciſione inteſtina alicubi fuiſſe læſa: poſtquàm autem ulteriùs inquiſitionem proſequeremur, conſpexeramus in inguine dextro rectè ad locum ubi quidem peritonæum ſcrotum verſùs erat præruptum (hernioſus autem erat ille vir) colon inteſtinum præ ſphaceloſâ

---

(1) Vid. *Zacchias*, quæſt. Medico-legal: *Bohnius* de officio Medici duplici, clinici & forenſis. *Garcias*, diſput. 66. *Rejes*, camp. elyſ. quæſt. 64. *Zacut. Luſit.* Med. princip. hiſt. *Roderic. Caſtr.* Tract. *quæ ex quibus.*

(2) Chronolog. Medico-Practicâ, anno. V. p. 372.

putredine ovi gallinacei amplitudine fuiſſe perforatum, cum atrore circumjacentium partium & lividitate connexorum inteſtinorum. Undè facilè conjeceramus indè fuiſſe exortam illuviem illam excrementorum in abdominis cavitatem; per conſenſum autem ventriculi nauſeam illam, vomitiones & ventris corroſiones, quamvis ventriculus non videretur adeò læſus. Ulteriùs ſciſſione non perrexeramus ob fœtoris gravitatem: neque id neceſſe eſſe videbatur, eò quòd ex hactenùs detectis, mortis cauſa ſufficienter pateret, & uxoris innocentia. Sed ſi ſaluti uxoris *ſufficienter* conſultum fuerit, nonne gemit Humanitas, neglectis prorsùs Chirurgiæ ſtrenuæ auxiliis, ab iis qui nec ſympathici vomitûs per 14 dies naturam in homine hernioſo ignorarunt.

Ex Clar. antiqui Chir. Pariſ. Collegii Magiſtro Devaux (1), magni pretii demonſtratio eſt, ſi ingeſtum venenum aut in Ventriculo reperitur, cognoſci poteſt; aut adhuc vomitu rejectum, cujus ſit ſpeciei, illudque canis deglutitioni objectum eadem quam in homine promoveat accidentia. Quandoque venenum ipſum inveniri intrà Ventriculum nequit; ſive quod ſolubile illud ac ſalinum, nec ponderoſum ac terrenum fuerit, ſive quòd copioſo potu ſitientis ægri elotus Ventriculus, atque hinc, ut annotat Clar. *Hebenſtreit* omnis veneni materies ejecta, aut versùs canalem tenuium inteſtinorum propulſata fuerit. Undè, licèt ſedulò inſpiciantur ea quæ vomitu rejecta ſunt & canibus præbeantur devoranda, nullo eorum periculo res agitur.

In Inſpectione Anatomicâ, detegenda gula, luſtrandusque œſophagus: fieri enim non poteſt quin, cùm venenum deſ-

---

(1) L'Art de faire les rapports.

cenderet, præſertim ſi fuit fluidum, ut fortè ſpiritus ſalis vel vitrioli, aqua-fortis, vel ſublimati ſolutio, tunica œſophagi eroſa ſit atque cruenta. Omnium oculis maximè veneni vis, deſtructâ interiore Ventriculi tunicâ villoſâ, ſeſe manifeſtabit. Poſſent puncta veluti ſanguine tincta in Ventriculi ſuperficie internâ conſpici; poſſent vaſa venoſa in Ventriculi ſuperficie externâ ſanguine turgeſcere, atque aliæ inflammationis ſigna adeſſe. Verùm, his ſignis ſolis venenum acceptum eſſe ſufficienter haud arguitur, cùm hæc omnia ex inflammatione aliquâ ſubindè ortâ evenire poſſint; nec rubor, ac livor, utpotè qui ſimiliter ab inflammatoriâ mortis formâ ſupereſſe poteſt, ad veneni ſignificationem ſufficit. Inſtitutæ diſſertationis exitum expedire juvat ex Clar. *Hebenſtreit* Anthropologiâ forenſi, tranſcriptis hâc de re verbis... Sit tibi cadaver ægroti, vomitu cruento extincti; qui morbus, ſine ullâ cauſâ venenatâ, ſponte ſuâ oritur: rejiciantur grumi ſanguinei, vivo homine, iidemque in mortui Ventriculo reperiantur; ſanè, niſi ſimul abraſa ventriculi tunica villoſa eſt, veneno enectum hominem eſſe, non perhibebis, cùm ille ſanguinem, dilatatis vaſorum gaſtricorum finibus, ſponte ſuâ in ventriculo effuſum, habere poſſit. Propterea ſola atque infallibilis deglutiti veneni nota eſt, ſeparata & velut decorticata ſimulque cruenta interna Ventriculi tunica: nam ſeparatio iſta ſupponit applicatam ſuperficiei internæ ventriculi materiam fervidam, igni ſimilem, quæ tunicam iſtam à ſubſtratâ vaſculari nerveâ ſolvit. Forſan objicies, à putredine ſolvi hanc tunicam ſimiliter potuiſſe, ut cuticula putreſcendo à ſubſtratâ cute ſeparatur? Verùm ob plicas & rugas, Ventriculi tunica interna, à ſubſtratâ ſibi proximâ, per putredinem citò non ſolvitur. Putridos Ventriculos ſat multos diſſecuit Clariſſ. Auctor; tunicam villoſam à putredine ſolâ ſeparatam fuiſſe nunquam vidit. Adeò-

que

que quod ſecurum atque indubitatum illud accepti veneni indicium ex Ventriculo cadaveris deſumendum attinet, fidele iſtud, quod convictionem parere poſſit, intoxicationis ſignum exponendum eſt, denudata ſcilicèt ventriculi ſuperficies interna, cruſtaque ejus villoſa liquidis ventriculi innatans : hæc ſola circumſtantia eroſionem à veneno deglutito factam ſufficienter denotat.

HAS THESES, Deo juvante, & Præſide M. ANTONIO LOUIS, Scholarum Profeſſore Regio, Academiæ Regiæ Chirurgiæ Secretario perpetuo, Regio librorum Cenſore, in Caſtris & Regis exercitibus à conſiliis Chirurgicis, Noſocomiorum Militarium Regni Inſpectore, Conſultiſſimæ Facultatis in Univerſitate Pariſienſi Doctore, in ſupremo Senatu Patrono, è Regiâ Monſpelienſi Scientiarum Societate, Regii Medicinæ Collegii Nanceiani, & Academiæ Scientiarum Divionenſis Collegâ Honorario, Academ. Lugd. Rothomag. Metens. Gottingens. Apathiſtarum & botanic. Florentinæ. Bonon. Paduan. Socio, in Medicinæ Facultate Halæ-Magdeburgicâ Chirurgiæ Doctore; tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA PIPELET, Pariſinus, Eques, in almâ Univerſitate Pariſienſi Artium liberalium Magiſter, in utroque jure Licenciatus, cauſarum in ſupremâ Curiâ Patronus, Doctor Medicus Remenſis, & Chirurgiæ alumnus.

FINIS,